

רשימות

בפרשת השבוע

קדושים

פרק י"ט פסוק ב'

דבר אל כל עדת בני ישראל

רש"י: מלמד שנאמרה פרשה זו בהקלה, מפני שרוב גופי תורה תלוין בה.

י"ל שלא יאמרו אנשים שעניני קדושה שייכים רק למיוחדים שבעם, ולא לרוב האנשים, ולא קשור אלינו, לכן נאמר פרשה זו בהקלה לכולם, לומר לנו שכולם יכולים להגיע למעלתה של קדושה, מי בדרגה פשוטה ומי בדרגה עליונה.

עוד י"ל ללמד גם את האדם הפשוט שכל אחד ואחד יכול להגיע למדרגות גבוהות של קדושה, ולא יאמר לעצמו שדבר זה גבוה מיכולתו ואינו יכול להשיגו.

פרק י"ט פסוק ג'

אני ה' אלהיכם

רש"י: ... ואיזהו כבוד, מאכיל ומשקה, מלביש ומנעיל, מכניס ומוציא [קידושין לא].

י"ל בסדר הדברים שהוא לפי חשיבותם, שמאכיל ומשקה הוא הכי חשוב שדבר זה נותן להם חיים, ואחר כך מלביש ומנעיל ששומר על חום הגוף ועל צניעותם וגם נותן כבוד לאדם הלובשו, ואחר כך מכניס ומוציא שזהו צורך האדם לצאת מהבית לראות את הקורה מחוץ לביתו, ואולי אפילו צורך גדול מאוד והסיבה שלא נכתב לפני מלבישו הוא שלא יכול לצאת מהבית אם לא לבוש.

פרק י"ט פסוק ט'

ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך

רבים עמדו בזה מדוע הפסוק פתח בלשון רבים וסיים ביחיד.

י"ל על פי דברי המשנה [ריש פאה] שפאה אין לה שיעור לכן הפסוק מדבר לכל יחיד ויחיד כיון שהנתינה הוא שונה מאחד לחבירו כי כל אחד נותן כמות שונה, וגם מה שנאמר שם שלא יפחות מאחד בשישים שלכאורה דבר זה שווה בכולם, אך גם כאן י"ל שכל אחד נותן כמות אחרת, שהרי אחד משישים של פלוני הוא לא כמו אחד משישים של חבירו, כי לכל אחד גודל שדה שונה.

כן י"ל גם בהמשך הפסוק שמדבר בענין לקט בלשון יחיד שגם כאן כל אחד נותן מידה שונה מחבירו, אפילו שכאן המידה היא שווה שהרי אחד ושניים הם לקט, ושלושה שבלים אינם לקט כמובא כאן ברש"י, עדיין י"ל שכיון שכל אחד נופל לו מספר פעמים שונה בשעת לקיטתו, לזה נופל פעמיים ולזה חמש

פעמים ולשלישי כלל לא נופל, והיות והשיעור בסך הכל שונה מאחד לחבירו לכן התורה מדברת בלשון יחיד.

פרק י"ט פסוק י"ד

ולפני עור לא תתן מכשול ויראת מאלהיך אני ה'

רש"י: לפני הסומא בדבר, לא תתן עצה שאינה הוגנת לו, אל תאמר מכור שדך וקח לך חמור, ואתה עוקף עליו ונוטלה הימנו.

פירוש: מסיום הפסוק אני ה', לומדים חז"ל שמדובר על מקרה שרק ה' יודע את כוונתו, וכל אדם לא יכול לראות את מעשהו הרע, לכן רש"י מביא כאן דוגמא שיש לו נגיעה אישית והיא נמצאת רק במחשבתו, ורק ה' יודע את כוונתו האמיתית.

אך בש"ס מצינו בהרבה מקומות את האיסור "לפני עור" שהוא הרבה יותר רחב, והוא כולל כל פעולה שתגרום ליהודי לעבור עבירה, והסיבה היא כי במצוות ועבירות כל ישראל ערבין זה לזה, לכן אסור לעשות שום מעשה שיגרום ליהודי לעבור עבירה.

פרשת עריות

כתב הרמב"ם [מורה נבוכים חלק ג' פרק מ"ט] שהאיסור דוקא בנשים האלו כיון שהן מצויות עמו תמיד, פירוש שיותר קל להתחתן עם העריות כיון שהם נמצאים שם תמיד, ויש חשש שיזנה בהם, "והיא ממחרת לשמוע לו לעשות רצונו וקרובה להמצא אליו, לא יטרח להזמין", לכן אסרה אותם התורה באיסור חמור, לפי זה אפשר להסביר מדוע "העם בוכה למשפחותיו", וחז"ל דרשו שם [במדבר יא, י], שבכו על עסקי עריות שנאסרו להם, שמכיון שהיה קשה להם להפרד מאנשים שמכירים היטב, וקרובים להם בדעת ובהנהגה, אזי הפרידה והאיסור להתחתן איתם היתה קשה יותר, וכן מצינו בספר החינוך [תקפב] במצות "שישמח החתן עם אשתו שנה אחת" ובתוך הדברים כתב וז"ל "כי כל טבע ברוב [על פי רוב] יבקש ויאהב מה שרגיל בו".

עוד מהלך יש לומר בהבנת הענין לאסור את הנשים הקרובות אלינו, והוא שתכלית האדם בעולמו לעבוד על דרכיו ומידותיו, ובכך יזדכך יותר למידות טובות וידמה יותר לבוראו, כמו שכתוב "מה הוא רחום אף אתה", ולכן אם יתחתן עם משפחתו הרי הם דומים לו במידות, ויעבוד פחות על מידותיו, לכך נאסר להם עריות, אך מצד שני מצינו שחז"ל מעדיפים שאדם יתחתן עם בת עירו, כמו שמובא במדרש [מדרש משלי ה, יח] "יהי מקורך ברוך", מכאן אמרו: אשרי אדם שאשתו מעירו, וההסבר הוא שכך יותר קל להם בנישואין, כי יש מכנה משותף גדול יותר, וממילא קל יותר לקיים את מצות ואהבת לרעך כמוך, וכן אומר הספורנו [בראשית ב, כד] "כי לא יהיה דבוק אמיתי בבלתי דומים, אבל יהיה בדומים בלבד, כי אז יכונן לדעת אחד", אך עם כל זה עדיין יש לו הרבה עבודה עצמית, וכל חייו יעבוד על שלום ביתו, וכן מצינו בהרבה עניני רוחניות שלהגיע לשלימות צריך הרבה עבודה, ודוגמתו מצינו במצות ברית מילה שהאדם לא מגיע מושלם לעולם, וצריך להסיר ממנו ערלתו שהוא קליפתו, וכמו שמוצאים בעניני גשמיות שצריך לעבוד ולהוריד הקליפה ורק אז הוא מוצא את תוכן הפרי, וכן היה מאז שיצא האדם מגן עדן, ורק בגן עדן שהאדם נמצא ברום המעלה שם אינו צריך יותר לעבוד על מידותיו, שהרי הוא במצב של שלימות, ויש עוד להרחיב בדבר.

מתוך הספר רשימות בפרשת השבוע לרב הופנר
הערות והארות על הכתוב כאן יתקבלו ברצון במייל שכתובתו

haseforim@gmail.com